

Ålands lagtings beslut om antagande av Landskapslag om ändring av jaktlagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 39 § jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland,

ändras 1 § 1 mom. 1 och 2 punkterna, rubriken till 7 kap., 32 §, 34 §, 35–38 §§, 40 § 1 mom., 52 § 1 mom., 54 § 1 mom. 4 punkten och 3–5 mom., 60a § 1 mom., 64 § 1 mom. 1 och 2 punkterna, och 1 mom. avslutningssatsen, 65 § 1 mom. 2 punkten och 1 mom. avslutningssatsen, 68 § 2 mom., 69 § 2 mom. och 70 § 1 mom., av dessa lagrum 32 § 1 och 2 mom., 38 §, 64 § 1 mom. 2 punkten samt 65 § 1 mom. 2 punkten, sådana de lyder i landskapslagen 1991/5, 54 § 3 mom. sådan den lyder i landskapslagen 1995/19, 36 § sådan den lyder i landskapslagen 1997/41, 32 § 3 mom. 35 § 1 och 4 mom. samt 54 § 1 mom. 4 punkten, sådana de lyder i landskapslagen 2005/77, 34 § sådan den lyder i landskapslagen 2007/28, 65 § 1 mom. avslutningssatsen, sådan den lyder i landskapslagen 2019/89, 60a § 1 mom. sådan den lyder i landskapslagen 2021/101 samt 54 § 4 mom. sådan den lyder i landskapslagen 2023/49, samt

fogas till lagens 1 § 1 mom. nya 3 och 4 punkter, till lagen en ny 31b §, till 33b § ett nytt 3 mom., till 54 § 1 mom. en ny 5 punkt och nya 6 och 7 mom., till 55 § ett nytt 2 mom., av dessa lagrum 33b §, sådan den lyder i landskapslagen 1997/41 och 54 § 1 mom. sådan den lyder i landskapslagen 2005/77, som följer:

1 §

I denna lag avses med

- 1) *vilt*, vilda däggdjur och fåglar,
- 2) *jakt*, att döda eller fånga vilt och att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt,
- 3) *klövvilt*, älg, rådjur, vitsvanshjort och vildsvin samt
- 4) *gemensamhetsjakt*, ett jakttillfälle där fler än en jägare tillsammans bedriver annan jakt än vak- eller smygjakt.

31b §

En registrerad sammanslutning som har sin hemvist på Åland och vars syfte är att främja natur- eller miljöskyddet får anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen över landskapsregeringens beslut i sådana ärenden som avses i 28 § och 30 § 2 mom. Besvär ska anföras skriftligen inom 30 dagar efter delfäendet av beslutet.

Ett i 1 mom. avsett beslut av landskapsregeringen får verkställas trots att besvär har anförts över beslutet. Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställighet av beslutet.

7 kap.

Jakt på rådjur, vitsvanshjort och älg

32 §

Jakt på rådjur och vitsvanshjort får bedrivas endast med tillstånd av landskapsregeringen. Tillståndet, som kan beviljas flera sökande

gemensamt, meddelas för visst område för högst tre år i sänder eller, om skäl därtill föreligger, för en kortare tidsperiod. Efter utgången av det första jaktåret gäller flerårigt tillstånd endast under förutsättning att det inte skett en väsentlig minskning i jaktområdets storlek.

Tillståndshavaren ska senast 15 dagar efter varje avslutad jaktsäsong göra en fångstanmälan till landskapsregeringen. Av fångstanmälan ska framgå de fällda djurens antal samt övriga uppgifter om de fällda djuren som angetts som villkor i tillståndet och som behövs för en ändamålsenlig vård av djurbeståndet. Landskapsregeringen kan återkalla tillståndet, om tillståndsinnehavaren trots anmärkning eller varning försummar sin skyldighet att göra en fångstanmälan eller i väsentlig grad bryter mot villkoren i tillståndet. Ett beslut om återkallande av ett tillstånd får verkställas trots att besvär har anförts över beslutet, såvida inte besvärmyndigheten beslutar något annat. Den vars tillstånd återkallats genom landskapsregeringens beslut beviljas inte ett nytt tillstånd under samma jaktår förrän beslutet om återkallande vunnit laga kraft eller återkallandet upphävts.

Till ansökan ska vara fogad en utredning om att sökanden innehar i 4 eller 6 § avsedd jakträtt på ett sammanhängande markområde som omfattar minst 150 hektar och i övrigt är väl lämpat för jakt eller att sökanden av innehavaren av sådan jakträtt skriftligen fått rätt till jakt på rådjur och/eller vitsvanshjort. Området ska utmärkas på karta i skalan 1:20.000. Om jakten är avsedd att bedrivas på holme eller enbart på sökandens egen mark eller om särskilda skäl annars finns, kan landskapsregeringen dock bevilja tillstånd till jakt på rådjur och/eller vitsvanshjort även inom ett område som understiger 150 hektar.

Landskapsregeringen får ta ut avgift för prövning av ansökan om tillstånd till jakt på rådjur och vitsvanshjort. Landskapsregeringen beslutar om avgiftens storlek enligt de grunder som anges i landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet. Om sökanden samtidigt ansöker om tillstånd till jakt på rådjur och vitsvanshjort och ansökan gäller samma område uppbärs endast en ansökningsavgift.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om

- 1) fångstanmälans innehåll och form,
- 2) tidsfristen för inlämnande av ansökan om tillstånd till jakt på rådjur och vitsvanshjort samt om ansökans innehåll och form, och
- 3) de villkor som ett tillstånd till jakt på rådjur och vitsvanshjort kan förenas med.

33b §

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om

- 1) de villkor som ett tillstånd till jakt på älg kan förenas med, och
- 2) hur avräkning av en fälld älg från den beviljade tillståndskvoten ska gå till.

34 §

Landskapsregeringen beslutar årligen om en hjortdjursavgift som fastställs på viltvårdsmässiga grunder per fälld älg och per tillstånd till jakt på rådjur och/eller vitsvanshjort. Hjortdjursavgiften får uppgå till

- 1) högst 175 euro för en fälld vuxen älg,
- 2) högst 110 euro för en fälld älgkalv, och
- 3) högst 50 euro i årlig avgift för innehavare av tillstånd till jakt på rådjur och/eller vitsvanshjort.

Avgift för fälld älg uppbärs endast om älgen kunnat tillvaratas som människoföda.

De högsta beloppen per fälld älg och per tillstånd till jakt på rådjur och/eller vitsvanshjort i 1 mom. anges för basåret 2022 och ska följa det åländska konsumentprisindexet. Landskapsregeringen ska senast den 30 juni varje år justera de i 1 mom. 1–3 punkterna angivna beloppen med den konsumentprisindexändring som ägde rum under det föregående året, avrundade till närmaste hela euro. Därefter fastställs omedelbart de hjortdjursavgifter som ska tillämpas från och med augusti månad samma år.

35 §

Vid jakt på älg och vitsvanshjort ska det finnas en ordinarie jaktledare samt vid behov en eller flera vice jaktledare. En vice jaktledare leder den praktiska jakten vid den ordinarie jaktledarens frånvaro samt leder jakten i en grupp parallellt med den ordinarie jaktledaren i situationer där flera grupper bedriver jakt samtidigt inom samma jakträttsområde.

Jakt på rådjur kan bedrivas under ledning av en jaktledare eller en vice jaktledare. Om rådjursjakt bedrivs utan en jaktledare eller en vice jaktledare, ska det bland de jägare som deltar i jakten utses en person som ansvarar för skötseln av de uppgifter som ankommer på en ordinarie jaktledare enligt 4 mom. 2 punkten.

Uppgift om vem som utsetts till jaktledare eller sådan ansvarsperson som avses i 2 mom. delges landskapsregeringen i samband med ansökan om tillstånd till jakt.

Det ankommer på en ordinarie jaktledare att

- 1) planera jakten så att villkoren i jakttillståndet och övriga bestämmelser om jakten beaktas,
- 2) lämna redovisning till landskapsregeringen över de fällda djuren och betala fastställda avgifter,
- 3) underrätta jaktvårdsföreningens styrelse om älg fällt med avvikelse från gällande tillståndsvillkor eller om förändringar i jakträtten på älg ägt rum, samt meddela landskapsregeringen om förändringar skett i jakträtten på rådjur eller vitsvanshjort,
- 4) informera de skyttar som deltar i jakten om deras skyldighet att medföra jaktkort, tillstånd att bära vapen, intyg över avlagt skjutprov och att använda vapen och patroner som uppfyller föreskrivna krav,
- 5) informera hundförare om deras skyldighet att medföra jaktkort,
- 6) ombesörja att de som deltar i jakten har kännedom om villkoren i tillståndet och om övriga erforderliga bestämmelser rörande jakten, samt
- 7) vid gemensamhetsjakt ombesörja att säkerheten och bestämmelserna rörande jakten iakttas.

Om den som deltar i jakten inte rättar sig efter de direktiv rörande jakten som jaktledaren meddelar kan jaktledaren förbjuda personen i fråga att delta i jakten. Jaktledaren har rätt att begära att en person som deltar i jakten ska uppvisa jaktkort eller intyg över avklarat skjutprov. Om jaktkortet eller intyget över avklarat skjutprov förkommit, kan landskapsregeringen bevilja anstånd med uppvisandet.

Då en vice jaktledare leder jakten i den ordinarie jaktledarens frånvaro har den vice jaktledaren samma ansvar och befogenheter som den ordinarie jaktledaren. Då en vice jaktledare leder jakten parallellt med den ordinarie jaktledaren gäller för vice jaktledaren bestämmelserna i 2 mom. 1 och 4–7 punkterna i tillämpliga delar. Vid gemensamhetsjakt i ordinarie jaktledares frånvaro ska vice jaktledare utses bland de jägare som deltar i jakten. Ordinarie jaktledare har dock alltid rätt att avbryta jakten, även sådan jakt som sker under ledning av vice jaktledare.

36 §

Den som med vapen deltar i älgjakt och med kulgevär deltar i gemensamhetsjakt på övrigt klövvilt ska avlägga skjutprov.

Jaktvårdsföreningen svarar för anordnandet av skjutprov och för utfärdandet av intyg över godkänt skjutprov. Ett intyg över godkänt skjutprov är giltigt i ett år från det att provet har avlagts.

Den som inte har hemkommun på Åland och som har för avsikt att bedriva sådan jakt som avses i 1 mom. ska på begäran av jaktledaren eller den myndighet som enligt 57 § utövar tillsyn över jakten kunna visa upp motsvarande gällande intyg över godkänt skjutprov eller lägga fram annan bevisning som styrker att den har rätt att jaga vilt av motsvarande storlek utanför Åland.

Över jaktvårdsföreningens beslut enligt denna paragraf får besvär anföras hos Ålands förvaltningsdomstol.

En jaktvårdsförening får ta ut avgifter för anordnande av skjutprov och för utfärdande av intyg över godkänt skjutprov. De avgifter som tas ut för tjänsterna får inte vara högre än de faktiska kostnaderna för att producera tjänsterna. Landskapsregeringen utfärdar genom beslut närmare bestämmelser om hur avgifternas storlek ska bestämmas. Avgifter som uppbärs enligt detta moment ska tillfalla den jaktvårdsförening som anordnar skjutprovet.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om

- 1) ordnandet av och innehållet i skjutprovet,
- 2) förutsättningarna för godkännande av skjutprov,
- 3) intyg över avlagt skjutprov, och
- 4) kraven på skjutvapen och patroner som används i skjutprovet.

Alla som deltar i gemensamhetsjakt på älg och vitsvanshjort ska använda huvudbonad eller överdrag på sådan i röd eller orange färg, samt väst, rock eller liknande klädesplagg som har en från naturen klart avvikande färg.

37 §

Om rådjur, vitsvanshjort eller älg såras vid jakt och faller på främmande område inom vilket jakt på ifrågavarande art då är tillåten, får den som innehar tillstånd att där fälla sådant djur behålla detta. Härvid inräknas djuret i det antal som får fällas på det främmande området. Om den som beviljats tillstånd till jakt på det främmande området inte önskar eller får behålla djuret, tillfaller detta skytten.

Om rådjur, vitsvanshjort eller älg såras vid jakt och faller på område inom vilket jakt på ifrågavarande art då inte är tillåten, tillfaller djuret landskapet och inräknas i det antal som skytten får fälla. Djuret tillfaller dock skytten, om jakträtten på ifrågavarande område tillkommer skytten.

38 §

Har jakt på älg bedrivits med avvikelse från tillståndsvillkoren, ska jaktledare eller tillståndshavare utan dröjsmål göra anmälan därom hos polismyndighet. De som deltagit i jakten ska omedelbart därefter transportera djuret urtaget till plats som polismyndigheten anvisar.

40 §

Har älg sårats under jakt ska jaktledare utan dröjsmål efter att eftersök gjorts göra anmälan därom till landskapsregeringen och till den som innehar tillstånd att jaga älg på angränsande område. Landskapsregeringen har, för att förhindra fällande av fler älgar än det meddelade tillståndet förutsätter, rätt att begränsa den jakt som sker med stöd av tillståndet eller att helt avbryta den, tills det sårade djurets tillstånd blivit tillräckligt klarlagt. Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om anmälningsförfarandet,

52 §

Under den tid visst slag av vilt är fridlyst är det förbjudet att inneha sådant vilt eller färsk del därav, om inte landskapsregeringens tillstånd härför erhållits. Vad här sägs gäller även fågelägg.

54 §

Den som idkar jakt med skjutvapen, pilbåge eller andra fångstmedel eller med användande av hund eller annat för jakt övat djur är skyldig att betala jaktvårdsavgift. Vad här sägs gäller dock inte:

4) då en åtgärd vidtas i vetenskapligt syfte med stöd av 17 § landskapslagen (1998:82) om naturvård, eller

5) den som idkar jakt under det första jaktåret efter en på Åland avlagd jägarexamen.

Landskapsregeringen beslutar om jaktvårdsavgiftens storlek enligt de grunder som anges i landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet. I jaktvårdsavgiften ingår jägaransvarsförsäkring, som även omfattar den som enligt 1 mom. 5 punkten befriats från skyldigheten att betala jaktvårdsavgift under sitt första jaktår efter avlagd jägarexamen.

Person som inte föregående jaktår betalt jaktvårdsavgift eller som inte blivit tillsänd inbetalningskort kan anskaffa inbetalningskort hos landskapsregeringen. För erhållande av inbetalningskort ska uppvisas kvitto på tidigare år betald jaktvårdsavgift eller uppvisas intyg över avlagd jägarexamen, av vilket ingetdera får vara äldre än fem år. Den som inte har hemkommun på Åland kan erhålla inbetalningskort för jaktvårdsavgift genom att uppvisa en av landskapsregeringen godkänd motsvarighet till nämnda intyg.

Intyg över avlagd jägarexamen utfärdas av examinator som tillsatts av landskapsregeringen. Intyg erhålls efter att en person svarat rätt på över 80 procent av frågorna i ett teoretiskt prov för avläggande av jägarexamen. Examinatorn får för varje provförsök ta ut en avgift, som ska beräknas och fastställas så att den täcker de kostnader som ordnandet av tjänsten föranleder. Landskapsregeringen utfärdar genom beslut närmare bestämmelser om hur avgiftens storlek ska bestämmas. De uppburna avgifterna ska tillfalla examinatorn.

Landskapsregeringen kan anlita en enskild aktör eller sammanslutning för att anordna en i jägarexamen ingående vapenhanteringskurs. Den som anlitas för att arrangera en kurs i vapenhantering ska utfärda intyg över föreskriven hantering av skjutvapen. Den kursanordnande aktören får ta ut en kursavgift, som ska beräknas och fastställas så att den täcker de kostnader som ordnandet av kursen föranleder. Landskapsregeringen utfärdar genom beslut närmare bestämmelser om hur avgiftens storlek ska bestämmas. Kursavgiften ska tillfalla den kursanordnande aktören.

Besvär över beslut som fattats av examinatorn för jägarexamen enligt 5 mom. får anföras hos Ålands förvaltningsdomstol.

55 §

Den som är skytt vid jakt på vilt som avses i 36 § är även skyldig att på begäran uppvisa intyg över avlagt skjutprov för den som enligt 1 mom. övervakar jakt och för den som enligt 57 § utövar tillsyn över jakten.

60a §

När en jaktvårdsförening, examinatoren för jägarexamen och den som anordnar en kurs i vapenhantering enligt 54 § 6 mom. sköter offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag ska allmänna förvaltningsbestämmelser tillämpas och straffrättsligt tjänsteansvar gälla i enlighet med det som föreskrivs i annan lagstiftning.

64 §

Den som

1) utan särskilt tillstånd dödar, sårar, fångar eller i strid med denna lag ofredar annat vilt än älg, vitsvanshjort eller rådjur under tid då ifrågavarande art är fridlyst;

2) ofredar älg, vitsvanshjort eller rådjur i strid med denna lag, genom vårdslöshet eller ovarsamhet dödar eller sårar älg, vitsvanshjort eller rådjur eller vid tillståndsjakt på älg, vitsvanshjort eller rådjur genom vårdslöshet eller ovarsamhet bryter mot föreskrifter som gäller jaktområdet, antalet djur som får fällas, djurens ålder eller kön eller andra tillståndsvillkor;

ska, om strängare straff inte föreskrivs någon annanstans i lag, för *jaktförseelse* dömas till böter.

65 §

Den som

2) i strid med denna lag uppsåtligen dödar, sårar eller fångar älg, vitsvanshjort eller rådjur utan tillstånd eller vid tillståndsjakt på älg, vitsvanshjort eller rådjur uppsåtligen bryter mot bestämmelser som gäller jaktområdet, antalet djur som får fällas, djurens ålder eller kön eller andra tillståndsvillkor;

ska, om strängare straff inte föreskrivs någon annanstans i lag, för *jaktbrott* dömas till böter eller till fängelse i högst två år samt till jaktförbud under en viss tid, minst ett och högst fem år.

68 §

Har någon dödat eller fångat vilt i strid med denna lag under sådana förhållanden att annan inte hade rätt att tillägna sig viltet, tillfaller viltet eller dess värde Ålands landskapsregering. I detta moment avsett värde på vilt bestäms på det sätt som föreskrivs i 79 § i jaktlagen (FFS 615/1993).

69 §

Utan hinder av vad i 1 mom. sägs gäller om älg, vitsvanshjort och rådjur vad därom är föreskrivet i 7 kap.

70 §

Fallvilt av älg, rådjur eller vitsvanshjort tillfaller landskapet. Detsamma gäller älg, rådjur eller vitsvanshjort som anträffas så illa sårat eller skadat att det varit nödvändigt att genom myndighets försorg döda det. Har djuret sårats under jakt och avlivats under jakt, ska dock bestämmelserna i 7 kap. följas om djuret är älg, vitsvanshjort eller rådjur.

Denna lag träder i kraft

På ansökningar om tillstånd till jakt på rådjur som anhängiggjorts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Ett tillstånd till jakt på rådjur som meddelats före ikraftträdandet av denna lag ska gälla som motsvarande tillstånd enligt den nya lagen. Den som före ikraftträdandet av denna lag beviljats tillstånd att fälla ett visst antal vuxna rådjur är inte skyldig att göra en fångstanmälan enligt 32 § 2 mom. under den tid tillståndet är i kraft och under förutsättning att nämnda tillståndsvillkor efterlevs.

Den som beviljats tillstånd till jakt på rådjur enligt äldre bestämmelser och som inte fällt fler djur än tillståndet medger har rätt att fälla två killingar i stället för ett vuxet rådjur även efter ikraftträdandet av denna lag och fram till att tillståndets giltighetstid löper ut.

Den som före ikraftträdandet av denna lag beviljats tillstånd till jakt på rådjur har även rätt att bedriva jakt på vitsvanshjort fram till den 31 januari 2027, under förutsättning att jakträtt på vitsvanshjort finns på samma område som det beviljade tillståndet till jakt på rådjur och den sammanhängande arealen för jakträtt på vitsvanshjort uppgår till minst 150 hektar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Mariehamn den 4 juni 2025

Jörgen Pettersson
talman

Marcus Måtar
vicetalman

Pernilla Söderlund
vicetalman